

Autor: Karolina Tatarczyk

Metody numeryczne w technice

(kierunek Matematyka)

Projekt 8

Metoda różnic skończonych

Nieustalony przepływ ciepła (schemat jawny)

Napisać procedurę realizującą schemat jawny metody różnic skończonych dla zagadnienia nieustalonego przepływu ciepła:

$$c \rho \frac{\partial u}{\partial t} = \lambda \frac{\partial^2 u}{\partial x^2}, \quad x \in (a, b), \quad t \in (0, t^*),$$

z warunkiem początkowym:

$$u(x, 0) = u_0(x),$$

oraz warunkami brzegowymi pierwszego rodzaju:

$$u(a, t) = u_a(t),$$

$$u(b, t) = u_b(t).$$

Jako argument procedury należy podać liczbę n_x węzłów siatki oraz czas końca t^* , natomiast krok czasu Δt należy wyznaczyć (w programie) tak aby zapewnić stabilność obliczeń.

a) Korzystając z napisanej procedury wyznaczyć rozwiązanie przybliżone zagadnienia, w którym:

$$a = 1, \quad b = 2, \quad t^* = 1,$$

$$c = 1, \quad \rho = 1, \quad \lambda = 1,$$

$$u_0(x) = \frac{x^3}{6},$$

$$u_a(t) = t + \frac{1}{6},$$

$$u_b(t) = 2t + \frac{4}{3}.$$

Przedział $[a, b]$ podzielić na 10 części.

Na wspólnym rysunku wykreślić rozwiązanie dokładne, którym jest funkcja $u(x, t) = \frac{x^3}{6} + xt$, oraz uzyskane rozwiązania przybliżone w chwili końcowej. Wykreślić także błędy uzyskanego rozwiązania przybliżonego w chwili końcowej.

Rozwiązanie

```
In[37]:= MRS[A_, B_, TG_, Cons_, Ro_, Lambda_, U0_, UA_, UB_, U_, number_] :=
Module[{a = A, b = B, tg = TG, c = Cons, ro = Ro,
  lambda = Lambda, u0 = U0, ua = UA, ub = UB, u = U, n = number},
h = (b - a) / n;
tau = c * ro * h * h / (2 * lambda);
m = Ceiling[tg / tau];
dt = tg / m;
TableX = Table[a + i * h, {i, 0, n}];
TableT = Table[k * dt, {k, 0, m}];
matrix = Table[Table[0, {i, 1, n + 1}], {j, 1, m + 1}];

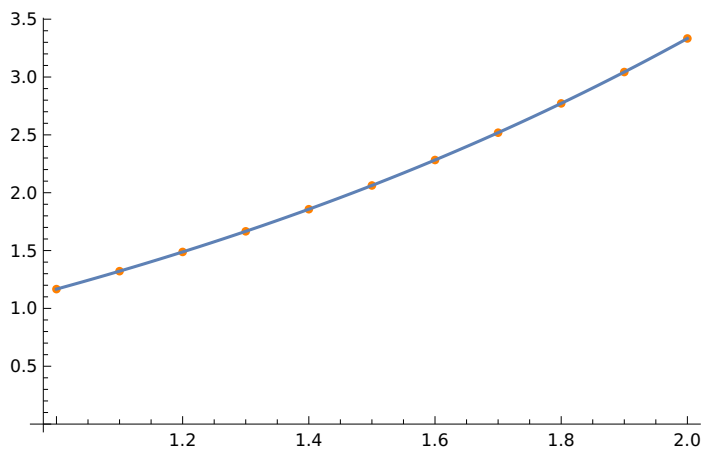
For[k = 1, k ≤ m + 1, k++,
matrix[[k, 1]] = ua[TableT[[k]]];
matrix[[k, n + 1]] = ub[TableT[[k]]];
];
For[i = 1, i ≤ n + 1, i++, matrix[[1, i]] = u0[TableX[[i]]];
For[k = 2, k ≤ m + 1, k++,
For[i = 2, i ≤ n, i++,
matrix[[k, i]] = matrix[[k - 1, i]] + lambda * dt / (c * ro * h * h) *
(matrix[[k - 1, i - 1]] - 2 * matrix[[k - 1, i]] + matrix[[k - 1, i + 1]]);
];
];
result = Table[Table[{TableX[[i]], TableT[[j]], matrix[[j, i]]}, {i, 1, n + 1}], {j, 1, m + 1}];
end = Table[{TableX[[i]], matrix[[m + 1, i]]}, {i, 1, n + 1}];
Return[end]]
```

Wynik rozwiązania przybliżonego i rozwiązania dokładnego

In[115]:=

```
a = 1;  
b = 2;  
tg = 1;  
c = 1;  
ro = 1;  
lambda = 1;  
u0[x_] = x^3/6;  
ua[t_] = t + 1/6;  
ub[t_] = 2*t + 4/3;  
n = 10;  
u[x_, t_] = x^3/6 + x*t;  
solution = MRS[a, b, tg, c, ro, lambda, u0, ua, ub, u, n];  
p1 = ListPlot[solution, PlotStyle -> Orange];  
p2 = Plot[u[x, 1], {x, 1, 2}];  
Show[p1, p2]
```

Out[129]=

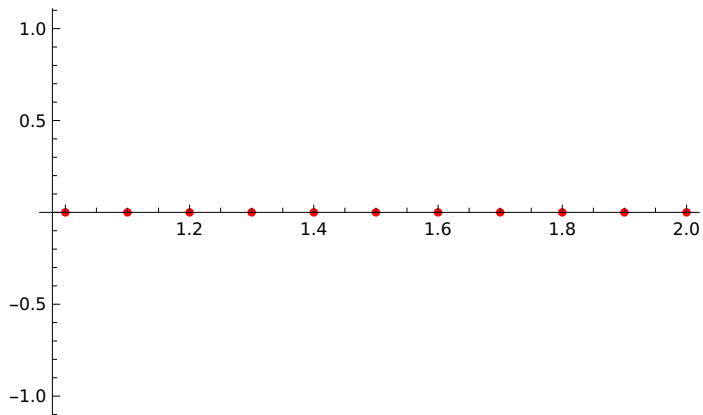

Uzyskany błąd rozwiązania

In[281]:=

```
X = Transpose[solution][[1];  
Y = Transpose[solution][[2];  
resultPoints = Table[u[x, 1] /. {x → X[[i]]}, {i, 1, Length[X]}];  
dokładneKoncowe = Table[u[x, 1.], {x, 1, 2, 0.1}];  
bladbezwzględny = Abs[Y - resultPoints];  
ListPlot[Transpose[{X, bladbezwzględny}], PlotStyle → Red, PlotRange → All]
```

Out[286]=

In[289]:=

In[55]:=

Out[54]=

```
{1, 4, 9, 16}
```